

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid

Eesti
tuleviku heaks

Euroopa Regionaalarengu fondi projekti 2014-2020.4.03.19-0497

“Tarmetec OÜ ressursitõhususe investering 2” PROJEKTIAUDIT

toetuse saaja: Tarmetec OÜ
rakendusüksus: SA Keskkonnainvesteeringute Keskus

Lõpparuanne

ERF-388/2024

28.10.2024

RAHANDUSMINISTEERIUM

KOKKUVÕTE AUDITI TULEMUSTEST

Auditi tulemus:

Auditi töörühm jõudis auditi toimingute läbiviimise tulemusena järeldusele, et toetuse saaja tegevus projekti rakendamisel on olulises osas¹ vastavuses kehtivate õigusaktidega.

Siiski tehti oluline tähelepanek korraldusasutusele, kuna projekti tõendavate dokumentide säilitamisel on oht, et ei ole tagatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse nr 1303/2013 artikli 140 lõike 1 täitmine. Paikvaatlusel informeeris audiitor antud olukorrast ka toetuse saajat ning andis teada, et projektiga seotud dokumente tuleb säilitada kauem, kui on toodud rakendusüksuse poolt edastatud projekti lõpetamise kirjas.

Märke struktuuritoetuse registris²:

- märkustega, olulised tähelepanekud.

Olulised tähelepanekud korraldusasutusele:

Tähelepanek nr 7.1 – Ei ole tagatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse nr 1303/2013 artikli 140 lõike 1 täitmine.

Projektaudit on läbi viidud vastavuses rahvusvaheliste siseauditeerimise kutsetegevuse standarditega.

Projektauditi lõpparuanne avalikustatakse Rahandusministeeriumi koduleheküljel.

Täname auditeeritavat auditi läbiviimise ajal osutatud kaasabi, vastutulelikkuse ja koostöö eest.

¹ Auditi töörühm on teostanud auditi toimingud asjatundlikult ja nõutava ametialase hoolsusega. Auditi tulemusena antakse auditeeritud objekti kohta **põhjendatud kindlustunne**, võttes arvesse võimalikku auditi riski, et isegi suhteliselt olulised ebatäpsused võivad jääda avastamata.

² **Olulised tähelepanekud** on leiud, mis omavad või võivad omada finantsmõju (st mitteabikõlblikud kulud). **Väheolulised tähelepanekud** on leiud, mis ei oma finantsmõju, kuid mille lahendamine aitab toetuse saajal vähendada riske projekti edukal elluviimisel.

A - OSA

1. Auditi objekt ja auditeeritud kulud

1.1 PROJEKTI ÜLDANDMED	
Rakenduskava	Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014-2020
Prioriteetne suund	2014-2020.4 Kasvuvõimeline ettevõtlus ja seda toetav teadus- ja arendustegevus
Meede	2014-2020.4.3 Ettevõtete energia- ja ressursitõhusus
Projekti number struktuuritoetuse registris (edaspidi <i>SFOS</i>)	2014-2020.4.03.19-0497
Projekti nimetus	Tarmetec OÜ ressursitõhususe investeering 2
Toetuse saaja ja partner(id):	Tarmetec OÜ
Taotluse rahuldamise otsuse (otsuse muutmise) number ja kuupäev	Otsus nr 1-25/3976, 09.09.2019; Otsuse muudatus nr 1-25/19/849, 28.04.2020.
Rakendusüksus	SA Keskkonnainvesteeringute Keskus
Projekti kulude abikõlblikkuse periood	26.06.2019-25.06.2020
1.2 AUDITI LÄBIVIIMISE INFO	
Alus	Perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse § 11 lg 3 ning Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakonna struktuuritoetuse auditeerimise 2024. a tööplaan ³ .
Eesmärk	Hinnang struktuuritoetuse eesmärgipärasele ja õiguspärasele kasutamisele vastavalt Vabariigi Valitsuse 07.08.2014. a määruse nr 127 „Perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse andmise ja kasutamise auditeerimine” § 4 lõikele 1.
Auditi läbiviija(d)	Ailen Vali, Rahandusministeerium, Finantskontrolli osakond, I auditi talitus, talituse juhataja (auditi eest vastutav isik); Pilleriin Masing, Rahandusministeerium, Finantskontrolli osakond, I auditi talitus, audiitor (auditi juht).
Auditi läbiviimise aeg	17.06.2024-28.10.2024 (sh kohapealsed toimingud Tartus 29.08.2024)
Metoodika	Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakonna “Projekti auditi käsiraamat”.

³ Tööplaan koostatakse lähtuvalt statistilise valimi moodustamise metoodikast, mille kohaselt on kõikidel projektidel võrdne võimalus valimisse sattuda.

Auditi toimingud	Auditi toimingute käigus projekti rakendamisega seotud isikute intervjuerimine ning järgneva analüüs ja hindamine: <ul style="list-style-type: none"> • projekti tegelik teostamine, • projekti rakendamist kajastav dokumentatsioon, • kulude abikõlblikkus, • projektiga seotud raamatupidamise korraldus, • omafinantseeringu olemasolu, • struktuurifondide sümboolika kasutamine.
Valimi metoodika	Auditi käigus auditeeriti 100% deklareeritud kuludest, mistõttu valimit ei moodustatud.
1.3 AUDITEERITUD KULUD (auditi ulatus)	
Deklareeritud kulude aluseks olevad väljamaksed (väljamaksetaotluse SFOS nr, kuupäev, abikõlblik summa eurodes)	SFOSi väljamaksetaotlus nr 62291, 21.05.2020, 495 000,00 EUR.
Toetuse ja omafinantseeringu osakaal abikõlblikest summadest (%)	Toetus (ERF): 35% Omafinantseering: 65%
Valimi suurus (eurodes; % deklareeritud abikõlblikust summast)⁴	495 000 EUR, 100%
Tuvastatud mitteabikõlblikud kulud (eurodes): 0 eurot	
Leitud vea määr (%) ⁵	0%

2. Piirangud

Käesolev aruanne on koostatud sõltumatuse ja objektiivsuse põhimõtetest lähtudes.

Perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse § 24 punkti 10 alusel on toetuse saaja kohustatud andma audiitori kasutusse tema nõutavad andmed ja dokumendid ning võimaldama audiitoril viibida projektiga seotud ruumides ja territooriumil. Eelnevalt tulenevalt järeldab audiitor, et kõik auditi käigus esitatud andmed ning muu suuline ja kirjalik teave kajastavad projekti raames teostatud tegevusi korrektselt ja tegelikkusele vastavalt ning on piisavad projektidele hinnangu andmiseks. Täiendava, audiitorile mitteesitatud / mitteteadaoleva informatsiooni korral oleksid audiitori järeldused võinud olla teistsugused.

⁴ Kui ei auditeeritud valimi alusel, märgitakse valimi suuruseks väljamaksetaotluse summa eurodes ja auditeeritud kulude osakaaluks 100%.

⁵ Mitteabikõlblike kulude osakaal tegelikult auditeeritud kuludest (%). Kui auditeeriti valimi alusel, siis mitteabikõlblike kulude osakaal valimi mahust.

3. Järeltegevused

Korraldusasutusel tuleb arvestada auditi aruande B-osas esitatud tähelepaneku ja soovitusega. Soovituse rakendamise kohta annab korraldusasutus tagasisidet SFOS-i vahendusel.

Auditeeriv asutus koondab korraldusasutuselt, sertifitseerimisasutuselt, rakendusasutuselt ja rakendusüksuselt saadud informatsiooni soovitude rakendamise kohta ning vajadusel küsib täiendavat informatsiooni.

Vajadusel viiakse läbi järelaudit.

B-OSA

AUDITI TULEMUSED

1. Struktuuritoetuse eesmärgipärane kasutamine

Struktuuritoetust on kasutatud olulises osas otstarbekalt ja sihipäraselt, vastavalt projekti eesmärkidele ja rakendamise tingimustele.

2. Raamatupidamises kajastamine

Auditi ulatuses olevad kulud vastavad olulises osas struktuuritoetuse saaja raamatupidamise andmetele.

3. Struktuuritoetuse maht ning ajastus

Struktuuritoetuse andmine on toimunud olulises osas ettenähtud mahus ja õigeaegselt ning omafinantseering on tagatud.

4. Hangete läbiviimine

Struktuuritoetuse saaja ei ole hankija riigihangete seaduse mõistes. Toetuse saaja on toetuse saaja ostu läbi viinud olulises osas vastavalt kehtivatele õigusaktidele.

5. Riigiabi andmine

Struktuuritoetuse saaja on toetuse kasutamisel järginud olulises osas riigiabi andmise reegleid.

6. Teavitamine ja avalikustamine

Struktuuritoetuse saaja on toetuse kasutamisest teavitamisel ning avalikustamisel järginud olulises osas kehtivaid õigusakte.

7. Korraldusasutusele suunatud tähelepanekud

Oluline tähelepanek 7.1 – Ei ole tagatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse nr 1303/2013 artikli 140 lõike 1 täitmine.

Perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi STS) § 35 lg 2 järgi tuleb kulu abikõlblikkust tõendavaid dokumente ja muid tõendeid säilitada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 (edaspidi ÜSM) artikli 140 lõikele 1 neli aastat, alates selle aasta 31. detsembrist, millal 30. juuni seisuga on **kõikide**

projektis abikõlblikuks arvatud kulude alusel toetus välja makstud, välja arvatud, kui muus õigusaktis on sätestatud pikem tähtaeg. Toetuse saajat teavitab säilitamise algusest ja lõpust rakendusüksus⁶ (edaspidi RÜ).

STS-s viidatud ÜSM art 140 lõige 1 toob välja kaks alternatiivset ajaperioodi, mille jooksul peab korraldusasutus tagama projekti dokumentide kättesaadavuse projektide puhul, mille abikõlblik maksumus on väiksem kui 1 miljon eurot⁷. Mõlema alternatiivi puhul on oluline, et tähtaega hakatakse lugema alates 31. detsembrist **pärast projekti kulusid/lõpetatud projekti lõplikke kulusid sisaldava raamatupidamise aastaaruande esitamist**.

Seega, ÜSM artikkel 140 lg 1 kehtestab dokumentide säilitamise tähtaja lähtuvalt raamatupidamise aastaaruande esimisest. STS § 35 lg 2 kehtestab aga dokumentide säilitamise tähtaja lähtuvalt päevast, kui kõik projektiga seotud kulud abikõlblikuks tunnistati ja toetuse saajale välja maksti. Mõlemal juhul on eesmärk tagada, et juhul, kui pärast projekti kulusid sisaldava raamatupidamise aastaaruande esitamist näeb Euroopa Komisjon (edaspidi komisjon) või Euroopa Kontrollikoda vajadust teostada omapoolseid kontrollitoiminguid, siis abikõlblike kuludega seotud dokumentatsioon on olemas.

Auditeeritava projekti (nr 2014-2020.4.03.19-0497) abikõlblike kulude kogusumma on 495 000 eurot ehk tegemist on alla 1 miljoni euro suuruse projektiga. Projekti lõppmakse tehti toetuse saajale 21.05.2020, peale mida teavitas RÜ toetuse saajat dokumentide säilitamise tähtajast, milleks on 31.12.2024. RÜ on STS § 35 lg-st 2 lähtudes määranud dokumentide säilitamise tähtaja korrektelt. Kui aga vaadata ÜSM art 140 lõiget 1, millele on viidatud ka STS § 35 lg-s 2, siis on dokumentide säilitamise tähtaeg seotud toetatud projekti kulusid sisaldava raamatupidamise aastaaruande esimisega, mitte projekti lõppmakse tegemisega. Olukorras, kus toetatud projektiga seotud kulud esitatakse komisjonile tavapärasel korral, tagab STS § 35 lg 2 ÜSM-i art 140 lõike 1 täitmise. Probleem esineb aga siis, kui komisjonile sertifitseeritakse kulud hilinemisega.

Tulenevalt juhtimis- ja kontrollisüsteemi auditi nr JKS-44/2021 tulemustest, ei sertifitseeritud SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse (edaspidi KIK) kui RÜ-ga⁸ seotud projektide kulusid ca kaks ja pool aastat. KIK-i projektidega seotud maksed, mis tehti toetuse saajatele alates 2020. a maist, võeti 2021. aastal esitatud raamatupidamisaruandest välja, sh projektile nr 2014-2020.4.03.19-0497 tehtud makse. JKS auditi järel välja võetud ning peatatud maksed sisaldasid taas 2024. aasta raamatupidamisaruandes, mis esitatakse komisjonile aga alles 2025. aastal. Seega tuleb ÜSM artikkel 140 lõikes 1 toodud dokumentide säilitamise tähtaega arvestada alates 31.12.2025. Auditeeritud projekti puhul tähendab see, et toetuse saajale edastatud dokumentide säilitamise lõpptähtaeg saab enne läbi kui ÜSM-s toodud tingimuse järgi säilitamise algusaega arvestama hakatakse.

RISK:

Juhul, kui pärast 2025. aastal esitatavat raamatupidamisaruannet soovib komisjon või Euroopa Kontrollikoda teostada aruandes sisalduvatele projektidele kontrolli, võib juhtuda, et kõiki kulude tõendamiseks seotud dokumente ei ole võimalik esitada, kuna toetuse saajatele teavitatud dokumentide säilitamise tähtaeg on möödunud.

⁶ STS § 35 lg 3: Rakendusüksus teavitab toetuse saajat käesoleva paragrahvi lõike 2 kohasest dokumentide ja muude tõendite säilitamise tähtaja algusest ja lõpust.

⁷ ÜSM artikkel 140 lg 1: Ilma et see piiraks riigiabi eeskirjade kohaldamist, tagab korraldusasutus, et selliseid tegevused, mille rahastamiskõlblike kulude summa on väiksem kui 1 000 000 eurot, puudutavad tõendavad dokumendid, mis käsitlevad fondidest toetust saavaid kulusid, tehakse taotluse alusel komisjonile ja Euroopa Kontrollikojale kättesaadavaks kolme aasta vältel alates 31. detsembrist pärast tegevuse kulusid sisaldava raamatupidamise aastaaruande esitamist.

Esimeses lõigus osutatud tegevuste puhul tehakse kõik tõendavad dokumendid kättesaadavaks kaheks aastaks alates 31. detsembrist pärast lõpetatud tegevuse lõplikke kulusid sisaldava raamatupidamise aastaaruande esitamist.

Korraldusasutus võib otsustada kohaldada tegevuste suhtes, mille rahastamiskõlblike kulude summa on väiksem kui 1 000 000 eurot, teises lõigus osutatud eeskirja.

⁸ SA Keskkonnainvesteeringute Keskus on rakendusüksuseks ka auditeeritavas projektis nr 2014-2020.4.03.19-0497.

SOOVITUS:

Soovitame korraldusasutusel tagada, et ka nende projektide osas:

- mille rakendusüksuseks on SA Keskkonnainvesteeringute Keskus ja
- mille abikõlblikud kulud sisalduvad 2025. aastal esitatavas raamatupidamise aastaaruandes ning
- millele on tulenevalt STS § 35 lõikest 2 antud lühem dokumentide säilitamise tähtaeg kui eeldab ÜSM art 140 lõige 1,

oleksid kuludid tõendavad dokumendid kättesaadavad ÜSM- i artikkel 140 lõikes 1 toodud perioodil.

Auditiirid soovitavad näiteks saata toetuse saajatele kiri, milles teavitatakse ÜSM art 140 lg 1 kohasest dokumentide säilitamistähtaaja kohustuse algusest ja lõpust, samas võimaldades toetuse saajatel kas:

- 1) kinnitada ja tagada toetuse saaja enda poolt dokumentide säilitamine ja kättesaadavus või
- 2) anda projektiga seotud dokumendid üle RÜ-le, kes tagab nende säilimise ja kättesaadavuse.

Korraldusasutuse kommentaar:

Nõustume auditi soovitusel. Koostöös rakendusüksusega SA Keskkonnainvesteeringute Keskus vaatame üle 2025. aastal esitatavas raamatupidamise aruandes kajastuvad projektid ning veendume, et tagatud oleks ÜSM artikkel 140 lõige 1 kohane dokumentide säilitamine ja kättesaadavus.

Soovituse rakendamise eest vastutav isik ja kuupäev korraldusasutuses: Mairi Uusen, 31.12.2024

Kinnitame lõpparuande 8 leheküljel.

Auditi eest vastutav isik:

Ailen Vali
I auditi talituse juhataja
Finantskontrolli osakond

Auditi juht:

Pilleriin Masing
I auditi talituse audiitor
Finantskontrolli osakond

Tallinn, 28.10.2024